

LETO XXVI • Š
POŠTNA PLAČA

KOROŠKA OSREDNJA KNJIZNICA
"DR. FRANC SUŠNIK"
NA GRADU 1

62390 RAVNE NA KOROŠKEM

19.6

višar

GLASILO GOZDNEGA GOSPODARSTVA SLOVENJ GRADEC P.O.

POSTANITE SOLASTNIK GOZDNEGA GOSPODARSTVA

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec se pripravlja na lastninsko preoblikovanje podjetja. Odločili smo se notranje lastninjenje. To pomeni, da bodo lastniki podjetja oziroma delničarji predvsem zaposleni, dosedaj zaposleni in naši upokojeanci.

Vrednost podjetja smo ugotovili po predpisanem postopku. To premoženje bomo olastnili s certifikati in drugimi naložbami upravičencev.

V prihodnjih dneh bomo pisali vsakemu, ki ima pravico sodelovati in postati solastnik Gozdnega gospodarstva.

Ceprav smo že večkrat pisali o našem preoblikovanju, želimo še enkrat predstaviti strategijo in usmeritev podjetja. Pomembno je, da bomo od države dobili v gospodarjenje oz. zakup državne gozdove, ki bodo ostali po končanih postopkih vračanja bivšim lastnikom. Predvidevamo, da bomo lahko gospodarili z več kot 10.000 hektarji bogatih gozdov in v njih pa opravljali vsa dela od načrtovanja do izvedbe, sečnje, spravila, gojenja in varstva gozdov, gradnje in vzdrževanja gozdnih cest in vlak ter drugega nujnega dela.

Od privatnih gozdnih posestnikov bomo kupovali les na panju na kamionski cesti ali na skladišču in za njih izvajali vsa dela po naročilu.

Na mehaniziranih skladiščih bomo les pripravili za nadaljno predelavo in prodajo. Pri tem bomo upoštevali želje naših kupcev.

Opravljali bomo prevoze lesa za naše kupce in druge naročnike, izvajali servisne storitve na lastnih kamionih, traktorjih in gradbenih strojih, izdelovali stroje in druge naprave za delo v gozdu.

Gradili in vzdrževali bomo gozdne ceste in vlake po naročilu v vseh gozdovih, za druge naročnike pa izvajali še ostala gradbena dela in storitve ter izdelovali projekte za gradnjo cest, mostov in drugih nizkih gradenj.

Gozdno gospodarstvo ima sposobne delavce in visokokvalificirane strokovnjake na vseh področjih svoje dejavnosti, ki bodo z vestnim in prizadevnim ustvarjalnim delom zagotovili uspešno in dobičkanosno poslovanje. To pa bo zaposlenim ohranjalo delovna mesta, novim lastnikom, oziroma delničarjem pa zagotovilo varno naložbo certifikatov.

Vse zaposlene, do sedaj zaposlene in upokojeance prosim, da dobro razmislijo in se odločijo za naložbo certifikatov v svoje Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec. S tem boste izkazali pripadnost svojemu podjetju, zagotovili dobiček za vloženi certifikat in delovna mesta zase in za svoje.

Hubert Dolinšek

Tri leta so za nami. Z razglasitvijo samostojnosti Republike Slovenije 26. junija 1991 je bila uresničena volja slovenskega naroda, izražena z veliko večino na plebiscitu 23. decembra 1990, da zaživi svoje življenje v svoji državi. Samostojnost Slovenije je sprejel ves svet. Samostojnost države se ne kaže le v izpolnjevanju pogojev mednarodnega prava, temveč predvsem v doslednem spoštovanju človekovih pravic in svoboščin ter demokracije, trdnem gospodarstvu, pravični socialni politiki, strokovnem izobraževalnem sistemu ter spoštovanju kulture. - F. Jurač

TEMELJNI UKREPI ZA POSPEŠEVANJE IN USMERJANJE RAZVOJA GOZDOV IN GOZDARSTVA

Stabilnost (trajnost) gozdov

Pri mnogonamenskem gospodarjenju z gozdovi moramo zagotavljati ravnotežje med dvema temeljnima nalogama gospodarstva, to je med zahtevo po trajnosti gozdov in njihovih funkcij ter med trajnostjo donosov in trajnim zadovoljevanjem različne rabe gozdov. To ravnotežje lahko vzpostavljamo na višji ali nižji ravni (statično in dinamično ravnotežje). Pri tem se zavzemamo za takomenovano dinamično ravnotežje, ki predpostavlja stalno krepitev vseh sestavin ravnotežja.

Porušenje navedenega ravnotežja z ene ali druge strani ima velike družbene in gospodarske posledice, čeprav je včasih videti, da prinaša gledano kratkoročno, celo gospodarske koristi.

Gospodarska stabilnost (trajnost) gozda je temeljni pogoj, da lahko začne gozdarstvo delovati v celoti kot gospodarska dejavnost. Njegov maneverski prostor za povečanje dohodka je tesno povezan z zahtevo, da hkrati ohranjamo in krepiamo tudi gospodarsko stabilnost gozda. Le v tem okviru lahko porabniki lesa pričakujejo večje donose lesa, uporabniki drugih koristi gozdov pa njihovo zadovoljevanje.

Gospodarsko stabilnost mnogonamenskega gozda in gozdarstva zagotavljajo zlasti:

Teritorialni okvir

- gozdnogospodarsko območje, gozdno-gospodarske enote in zasebna gozdna parcela.

Organizacija gospodarjenja z gozdovi

- kakovostna gozdarska strokovna služba za vse gozdove, organizirana na ravni revirjev, gozdnih uprav, območnih enot na državni ravni z usmerjevalno in nadzorno funkcijo

- usposobljeni izvajalci gozdnih del

Materialni pogoji za enostavno reprodukcijo (statično ravnotežje)

- prispevek (vložek) lastnikov gozdov za gozdnobiološko reprodukcijo
- prispevek države zaključne dejavnosti splošnega pomena
- prispevek drugih uporabnikov gozdov

Materialni pogoji za razširjeno gozdno reprodukcijo (dinamično ravnotežje)

- prispevek (vložek) lastnikov gozdov in drugih uporabnikov gozdov
- prispevek države

Stresne razmere bodo bistveno oteževale uresničevanje gospodarske, socialne in ekološke funkcije (rabe) gozdov, s tem pa celotne zasnove mnogonamenskega gospodarjenja z gozdovi. Gospodarske posledice stresnih razmer bodo rušenje gospodarske stabilnosti gozdov zaradi dražjega in manj učinkovitega uresničevanja lesnoproizvodne in socialne funkcije gozdov ter bistveno večjih vlaganj v gozdove.

Zaradi gospodarskega propadanja gozdov bomo izgubili samo pri lesnoproizvodni rabi gozdov štirikrat:

- nižji bodo donosi lesa,

- kakovost gozdnih sortimentov bo slabša,
- določena količina posekanega lesa bo ostala neuporabna v gozdu,
- pri pridobivanju poškodovanega lesa bodo nastajali nadstroški pri sečnji in spravi.

Poseben problem bodo predstavljale stresne razmere tudi na trgu gozdnih sortimentov. Ponudba lesa po sili kot posledica stresnih razmer bo postavila v ospredje zlasti vprašanje cen, količine, kakovosti in časovne dinamike ponudbe lesa.

IZ PROGRAMA RAZVOJA GOZDOV IN GOZDARSTVA SLOVENIJE

V stresnih razmerah večjih razsežnosti mora država s svojimi, zlasti ekonomskimi ukrepi pomagati zagotoviti:

- obnovo poškodovanih gozdov (obvezna izvedba določenih gojitvenih in varstvenih del v določenih rokih, materialna,

kadrovska in tehnična pomoč lastnikom gozdov),

- nadomeščanje povečanih stroškov pridobivanja lesa in zmanjšanih donosov,
- uravnavanje ponudbe gozdnih lesnih sortimentov (omejevanje sečnje v nepoškodovanih gozdovih, začasno skladiščenje presežka lesa).

V stresnih razmerah je treba pri ravnanju v gozdovih upoštevati tudi:

- načelo preprečevanja - vsako obremenitev gozdov je treba proučiti, utemeljiti njen obseg in vpliv na gozdove in sprejeti odločitve o dopustnosti obremenitve ter o oblikah internalizacije stroškov,
- načelo vzročnosti - povzročeno škodo naj povrne tisti, ki jo je povzročil,
- načelo sodelovanja - pri obravnavi obremenitev gozdov in odpravljanju negativnih posledic je potrebno sodelovanje lastnikov gozdov, upravnih organov in drugih zainteresiranih za gozdove.

GOZDARSKA DEJAVNOST NA SEJMU PREZENTA '94

V Slovenj Gradcu je bil v začetku junija 2. mednarodni sejem "PREZENTA '94". Sejem si je z večjim in manjšim zanimanjem ogledalo 13.000 obiskovalcev.

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec je na sejmu predstavilo svoje dejavnosti in trgovino "LES" iz Radelj.

V okviru obsejmskih strokovnih prireditev sta Jože Faltner, svetovalec za gozdarstvo v vladi Slovenije in Milan Tretjak, vodja Zavoda za gozdove na Koroškem, predstavila novo gozdarsko zakonodajo in drugo aktualno problematiko v gozdarstvu.

Razgovora so se udeležili koroški gozdarji in novinarji, pogrešali pa smo predvsem lastnike gozdov.

Silvo Priušnik

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE JE PRIČEL DELOVATI

Vlada Republike Slovenije je 31. 12. 1993 izdala sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda za gozdove Slovenije (v nadaljevanju ZGS). S tem sklepom je določila organizacijo in pogoje za pričetek dela ZGS.

S podpisom pogodbe o razdružitvi in prevzemu delavcev ter časni uporabi prostorov med Vlado Republike Slovenije, Gozdnimi gospodarstvi, Gozdarskimi zadrugami in Zadružno zvezo Slovenije, ki je bila podpisana 28. 4. 1994, so bili dani pogoji za samostojno organizacijo in delo območnih enot ZGS. Območna enota ZGS s sedežem v Slovenj Gradcu (v nadaljevanju OE ZGS Slovenj Gradec) je tako pričela samostojno delovati s 1. 5. 1994.

Namen prispevka je informiranje bralcev o organizaciji in delovanju OE ZGS Slovenj Gradec, ki prevzema in izvaja vse naloge strokovne gozdarske službe, upoštevajoč Zakon o gozdovih. OE ZGS Slovenj Gradec je ena izmed redkih v Sloveniji, ki ji je uspelo zagotoviti popolno zasedbo delovnih mest po sistemizaciji ZGS. V OE ZGS Slovenj Gradec je s 1. 5. 1994 zaposlenih 57 strokovnih delavcev, ki so v celoti izpolnjevali pogoje za zaposlitev. Organizacija dela poteka v šestih krajevnih enotah (Mislinja, Slovenj Gradec, Dravograd, Radlje, Prevalje in Črna) in na sedežu OE ZGS v Slovenj Gradcu. Čeprav finančna konstrukcija za delovanje ZGS ni v celoti zagotovljena, so vendarle dani zadostni pogoji za samostojno delovanje ZGS.

Pomemben organ OE ZGS Slovenj Gradec je svet območne enote, ki je bil ustanovljen na iniciativnem sestanku 10. 5. 1994. Svet enote ima devet članov in je sestavljen tripartitno:

lastniki

- predstavnik lastnikov gozdov Alojz GRABNER
- predstavnik lastnikov gozdov Milan ŠTUMPFEL
- predstavnica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Dragomira ČAS, dipl. ing.
- drugi uporabniki prostora
- predstavnik lovstva Dušan LESKOVEC, dipl. ing.
- predstavnik kmetijstva Jože JEROMEL, ing.
- predstavnik varstva naravne in kulturne dediščine prof. Matjaž JEŽ vlade Republike Slovenije in lokalne skupnosti
- predstavnik ustanovitelja - vlade R Slovenije Janko POTOČNIK, dipl. ing.
- predstavnik lokalne skupnosti Drago JURHAR
- predstavnik lokalne skupnosti Viktor PUHR, dipl. veterinar

Za predsednika Sveta območne enote je bil izvoljen Jože Jeromel, ing., za podpredsednika Drago Jurhar, v svet Zavoda za gozdove Slovenije na ravni Republike Slovenije pa Alojz Grabner. S konstituiranjem sveta OE ZGS Slovenj Gradec so dani vsi pogoji za samostojno delo tega organa na območnem in republiškem nivoju.

Zaradi lažjega sodelovanja lastnikov gozdov in drugih uporabnikov prostora s strokovnimi delavci OE ZGS Slovenj Gradec v nadaljevanju objavljamo organizacijsko in zaposlitveno strukturo le-teh.

Podrobnejše informacije v zvezi z organizacijo in delovanjem OE ZGS Slovenj Gradec je mogoče dobiti na sedežu enote: Vorančev trg 1, 62380 Slovenj Gradec ali po telefonu številka: 0602-42-273.

Kljub težavam ob pričetku delovanja ZGS, si bomo strokovni delavci prizadevali ustvariti korekten odnos z lastniki gozdov, kakor tudi dosledno izvajanje Zakona o gozdovih, ki zahteva usklajevanje lastniškega in javnega interesa.

spec. Milan Tretjak

Priimek in ime	Izobrazba	Delovno mesto/revir
VODJA OBMOČNE ENOTE		
spec. Tretjak Milan	dipl. ing. gozd.	vodja enote
ODSEK ZA NAČRTOVANJE RAZVOJA GOZDOV IN GOZDNEGA PROSTORA		
Zagorec Karel	dipl. ing. gozd.	vodja odseka
Medved Ljudmila	dipl. ing. gozd.	strokov. svet. 2
Gradišnik Branko	dipl. ing. gozd.	strokov. svet. 2
Hauser Karel	dipl. ing. gozd.	strokov. svet. 2
Štornik Ivan	dipl. ing. gozd.	strokov. svet. 2
Antolič Milan	dipl. ing. gozd.	strokov. svet. 2
Vončina Samo	gozd. tehnik	strokovni sod. 1
Pečovnik Zvonko	gozd. tehnik	strokovni sod. 2
Skledar Borut	gozd. tehnik	strokovni i sod. 2
ODSEK ZA GOJENJE IN VARSTVO GOZDOV		
Modic Tone	dipl. ing. gozd.	vodja odseka
ODSEK ZA TEHNOLOGIJO DELA IN GOZDNE PROMETNICE		
Andrejc Hinko	dipl. ing. gozd.	vodja odseka
ODSEK ZA USMERJANJE RAZVOJA POPULACIJ PROSTO ŽIVEČIH DIVJIH ŽIVALI		
Pridigir Tone	dipl. ing. gozd.	vodja odseka
ADMINISTRACIJA		
Merzdovnik Romana	ekon. tehnik	tajnica
Skledar Tatjana	geod. tehnik	tajnica
Ravnar Rozina	gimn. maturant	tajnica
Pohovnikar Metka	adm. tehnik	tajnica
KRAJEVNA ENOTA MISLINJA		
Cehner Mirko	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Preininger Jože	ing. gozd.	rev. gozdar Tolsti vrh
Konečnik Matjaž	gozd. tehnik	rev. gozdar Kozjak
Milašič Zdravko	gozd. tehnik	rev. gozdar Glažuta
Ogriz Jože	gozd. tehnik	rev. gozdar Razborca
Areh Primož	gozd. tehnik	rev. gozdar Završe
KRAJEVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC		
Levc Anton	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Kunc Avgust	dipl. ing. gozd.	gohit.-načrtov.
Čoderl Karol	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Razbor
Oder Vera	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Pameče
Cesar Peter	gozd. tehnik	rev. gozdar Sele
Krajnc Zdravko	gozd. tehnik	rev. gozdar Golavabuka
Rimšak Matjaž	gozd. tehnik	rev. gozdar Podgorje
KRAJEVNA ENOTA DRAVOGRAD		
Krpač Rado	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Petrič Vlado	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Trbonje
Krebs Suzana	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Košenjak
Pečoler Mirko	gozd. tehnik	rev. gozdar Libeliče
KRAJEVNA ENOTA PREVALJE		
Mikeln Janko	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Hudrap Franc	gozd. tehnik	rev. gozdar Strojna
Kočnik Bojan	gozd. tehnik	rev. gozdar Kotlje
Poročnik Milan	gozd. tehnik	rev. gozdar Uršlja gora
Štern Franjo	gozd. tehnik	rev. gozdar Poljana
KRAJEVNA ENOTA ČRNA		
Mlinšek Gorazd	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Leskovec Filip	dipl. ing. gozd.	gohit.-načrtov.
Kodela Janez	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Mežica
Rožen Marija	gozd. tehnik	rev. gozdar Pučgarsko
Mlakar Zoran	gozd. tehnik	rev. gozdar Jazbina
Potočnik Maks	gozd. tehnik	rev. gozdar Peca
Pušnik Ferdo	gozd. tehnik	rev. gozdar Koprivna
Švab Janez	gozd. tehnik	rev. gozdar Bistra
Vodovnik Vinko	gozd. tehnik	rev. gozdar Javorje
KRAJEVNA ENOTA RADLJE		
Modic Tonka	dipl. ing. gozd.	vodja enote
Jamnik Zdenka	dipl. ing. gozd.	gohit.-načrtov.
Čoderl Jerneja	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Radlje
Golob Milan	dipl. ing. gozd.	rev. gozdar Dravče
Jeznik Anton	ing. gozd.	rev. gozdar Primož
Hafner Ivan	gozd. tehnik	rev. gozdar Remšnik
Kristan Miha	gozd. tehnik	rev. gozdar Orlica
Skerlovnik Ivan	gozd. tehnik	rev. gozdar Planina
Travar Franc	gozd. tehnik	rev. gozdar Pernice

OBISK POSLANCEV DRŽAVNEGA ZBORA V RADLJAH

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo pri Državnem zboru R Slovenije je imel dvodnevno terensko sejo v občini Radlje ob Dravi 19. in 20. maja letos. Pred obravnavo dokumenta Strategija trajnostnega razvoja gozdov v R Sloveniji so se želeli poslanci podrobno informirati o stanju v gozdarstvu, o delu gozdarjev v gozdu ter o vlogi gozda za obstoj kmetij v gozdnati krajini. V drugem delu programa pa bi se seznanili s potekom projekta celostnega razvoja podeželja (CRPOV) na primeru Remšnika.

Poleg sedemnajstih poslancev iz vseh parlamentarnih strank s predsednikom odbora mag. Jožetom Protnerjem in domačinom Maksom Suškom, sta se seje udeležila tudi državni sekretar za gozdarstvo mag. Franc Ferlin ter v.d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije dipl. inž. gozd. Primož Ilesič. Prav tako je oba dneva sodeloval tudi župan občine Radlje g. Herman Tomažič, ki je na začetku posveta pozdravil poslance ter jim na kratko predstavil občino.

Sejo so spremljali tudi novinarji vseh pomembnih slovenskih in lokalnih medijev (TV, Radio, Večer, Slovenec, STA, Kmečki glas).

Seja se je zaradi dežja začela v gostilni "Žohar" namesto na MAROFU. Tu je slovenjgraško gozdno gospodarsko območje predstavil vodja Območne enote Zavoda za gozdove Slovenije spec. Milan Tretjak, dipl. inž. gozd.

Kot temeljno izhodišče razvoja gozdarstva v Območni enoti Slovenj Gradec je navedel:

- tehtanje pozitivnih in negativnih momentov razvoja gozdarstva v preteklosti bi moralo nakazati pot za razvoj gozdarstva v prihodnosti;
- v novem Zakonu o gozdovih je na eni strani močno poudarjen lastninski odnos lastnikov gozdov, na drugi strani pa javni interes širše družbene skupnosti; gozdarska stroka bo morala oba interesa usklajevati;
- z doseganjem visoke količine lesne biomase bo omogočena bodočnost gozdnega ekosistema, z doseganjem kvalitete lesne biomase pa omogočena ekonomska stabilnost lastnika;
- velika gozdnatost našega območja s poselitvijo v celkih daje gozdarstvu pomembno vlogo pri razvoju podeželja;
- dobro gospodarjenje z gozdovi in prostorom je povezano s kvalitetnim informacijskim sistemom;
- ugodne rezultate pri gospodarjenju z gozdovi in pri svetovanju lastnikom gozdov bomo dosegli s strokovno dobro usposobljenimi gozdarji in s teamskim pristopom;

- ko je gozdar postal javni uslužbenec, je finančno neodvisen, kar je bila včasih motnja pri odnosih z lastnikom gozda.

Na koncu je na poslance naslovil še naslednji apel:

"Od vas pričakujemo, da se boste v parlamentu in drugod zavzemali:

- da bodo gozdovi čimbolje negovani in vzdrževani ter bodo v ta namen pravočasno zagotovljena zadostna sredstva za sofinanciranje nege in varstva gozdov;
- da bo čimprej organizacijsko in finančno v polnem obsegu in trajno zagotovljeno vzdrževanje gozdnih cest;
- da bo vse kmetije dosegel "komunalni red" in bodo iz gozdov izginila divja odlagališča odpadkov;
- da bo čimprej sprejet Zakon o varstvu zraka in čimprej zgrajene čistilne naprave na vseh blokih TE Šoštanj;
- da bo čimprej sprejet Zakon o prostoživečih živalih, divjadi in lovu, ki bo zagotavljal ravnotežje vseh članov ekosistema ter s tem omogočil lažje (cenejše) sonaravno gospodarjenje z gozdovi."

Državni poslanec in nekdanji direktor Gozdnega obrata Radlje g. Sušek Maks je nato popeljal poslance v gozdove Marofa, kjer je predstavil vso pestrost in zahtevnost gozdarjevega dela - tu je gospodarjenje po načelih nega prisotno že 40 let - da se doseže cilj: sonaraven gozd, ki bo trajno optimalno zadovoljeval človekove potrebe (po lesu, varovanju, rekreaciji itd.).

Naslednja postaja je bila kmetija ŽAVCER na Podlipju. Tu je Tone MODIC, nekdanji direktor TOK gozdarstvo Radlje in sedaj vodja odseka za gojenje in varstvo gozdov pri Območni enoti Zavoda za gozdove v Slovenj Gradcu, orisal razvoj hribovskega dela občine Radlje in vlogo gozda pri tem razvoju. Gozd oz. les je bil dejansko vir vseh investicij od elektrifikacije do gradnje cest in vlak ter postavitve telefonskega omrežja. Tudi za preusmerjanje kmetij v tržno proizvodnjo je bil startni kapital poleg nekaj kreditov, dohodek iz gozda. Zato se lahko reče, da so gozdarji preko gospodarjenja z gozdom odločilno vplivali na razvoj hribovskega podeželja. Stopili so iz gozda v krajino in do ljudi.

Kljub slabemu vremenu so poslanci proti večeru še enkrat stopili v gozd in to na Pohorju pri Sgermu na Orlici.

Tam jim je Tonka MODIC, dipl.inž.gozd., vodja Krajevne enote Zavoda za gozdove v Radljah, predstavila prebiralni gozd na Pohorju.

Zaradi oblike sestojne strukture, gozdravno visoke lesne zaloge, mešanosti drevesnih vrst ter dobre negovanosti, v največji

meri opravlja proizvodne (vrednostne), okoljetvorne in kulturno pogojene funkcije. Tak gozd pomeni kmetu trajnost donosov ter mu omogoča preživetje. Ta gozd je rezultat optimalnega sodelovanja med lastnikom gozda in stroko.

Ker uživajo koristi od gozda poleg lastnika tudi drugi občani, naj država s svojo politiko do hribovskih kmetij omogoči preživetje ljudem brez pretiranega poseganja v gozd.

Ob zaključku svojega izvajanja je Tonka MODIC na izvirni način - z "Balado v snegu" - predstavila poslanece težave in probleme gorskih kmetov zaradi nerešenega financiranja vzdrževanja gozdnih cest, posebno v zimskih razmerah.

Dan se je zaključil pri MIKLAVCU na Orlici, ki je sodobno opremljena turistična kmetija za sprejem gostov s 50 sedeži in 16 posteljami. Tu sta domačina harmonikaš Beno in humorist Janko poskrbela še za družabnost pred spanjem.

Naslednji dan je bil posvečen seznanjanju s programom celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV) na Remšniku.

V uvodu je g. mag. Teobald Belec iz Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo v Ljubljani, spoznal poslance z razvojem in vsebino programa CRPOV v Sloveniji. Danes teče v Sloveniji že okrog 70 projektov; ugotavlja se, da je tak celosten pristop k razvoju podeželja pravilen in da bomo le po tej poti prišli do zaželenih rezultatov.

V nadaljevanju je projekt CRPOV na Remšniku, ki se je začel uvajati koncem 92. leta, predstavil vodja projekta Zaje Milan, dipl. ing. str. iz Vuzenice. Zelo pestra predstavitev - s folijami in diapozitivi - je pokazala, da gre razvoj sedanje KS Remšnik v pravo smer. Razvojne usmeritve, ki so jih s pomočjo strokovnjakov pravzaprav oblikovali sami krajani, so začeli z veliko volje in energije, pa tudi podpore občine in republike že uresničevati.

Tako je bila dvodnevna terenska seja Odbora DZ za kmetijstvo in gozdarstvo zaključena z ugotovitvijo, da so se poslanci v živo seznanili z vsebino dela strokovne gozdarske službe, z vlogo gozda po ohranjanju in razvoju hribovskih kmetij ter s prizadevanji za celosten razvoj podeželja. Zaradi ugodnih vtisov so sklenili, da bodo s prakso terenskih sej nadaljevali.

S predstavitev gozdarstva v našem območju je bil zadovoljen tudi državni sekretar za gozdarstvo g. Franc Ferlin, ki je bil mnenja naj stroka dela v korist lastniku in gozdu.

Tone MODIC

Teden gozdov ali izobraževanje nekoliko drugače

Že enaindvajsetič zapored je tudi letos stekla vseslovenska akcija Teden gozdov, ki jo pripravljamo gozdarji Slovenije. Na Koroškem jo organiziramo skupaj delavci Zavoda za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec in Koroško gozdarsko društvo.

Namen je vzgojno naravovarstven, kar pomeni predvsem opozoriti na gozd kot zapleten naravni sistem, kjer ne rastejo samo kubiki.

Letošnja osrednja tema je izobraževanje, ki naj bi bila vodilo v tem tednu organiziranih posvetovanj, konferenc in prispevkov v medijih po celi državi. Zelo široka tema, ki ji tudi v gozdarski stroki lahko pripišemo častljivo starost in ponazorimo s kar zajetnim kupom papirja.

Samo v zgodovini našega GG in še prej Lesne je imelo izobraževanje pomembno težo. Izobraževalni center je pri šolanju in usposabljanju ljudi odigral pomembno vlogo, katere pomen je viden še danes. Čeprav je bila njegova glavna naloga strokovno izobraževanje ljudi za delo z gozdom, pa je bila ideja varovanja narave in naravne dediščine v to nedvomno vključena.

Žal se je na to včasih, ko nas je gozdarje pošteno premetavalo sem in tja, pozabilo.

Po vseh burnih in negotovih letih se čas za gozdarje spet nekoliko umirja. Najbrž bi se morali samokritično vprašati ali smo se iz tega tudi kaj naučili. Bi bila velikokrat krivična in zlonamerna govoričenja o stroki drugačna če bi bilo naše delo bolj odmevno, medijsko bolj popularno? Priznati je treba, da nam jezik pač ne teče kot jezičnim "dohtarjem" in da nismo nikakršne medijske zvezde. Ker pa na Koroškem zajema gozd skoraj 70% površine vse regije oz. za vsakega Korošca imamo 1 ha gozda, je potrebno, da gradimo strpen in kulturni odnos do našega naravnega okolja skupaj z ostalimi porabniki prostora.

Z novo organiziranostjo gozdarstva se za delavce Zavoda za gozdova Slovenije postavljajo novi odnosi do lastnikov gozdov. Gozdar je predvsem strokovni svetovalec, ki gozdnemu posestniku svetuje, kaj in kako gospodariti po načelih dobrega gospodarja. Prav gotovo je ta del "izobraževanja" najpomembnejši.

Ker pa gospodarimo v interesu širše družbe je nujno, da gozdarji stopimo iz gozda.

Vzgojiti v otroku pravičen odnos do narave, do krajine v kateri živi, naučiti ga razmišljati ekosistemsko, je največje zagotovilo, da bo tudi kot odrasla oseba znal svoje okolje pravilno vrednotiti. Da ne bo delil živali na koristne in škodljive, da močvirja in grabni ne bodo samo prostor za odlaganje smeti, vsaka leska pa nepotreben plevel, ki ne sodi v naše urejeno okolje...

Tako je bil namen letošnjega Tedna prav v tem, da obnovimo in poglobimo sodelovanje z OŠ. Na vse osnovne šole v regiji smo poslali dopis z željo, da naše sodelovanje pri učnem procesu ne bi bilo samo v tednu gozdov, ampak skozi vse leto. Odziv je bil zelo dober, saj je v večini šol to sodelovanje že utečeno. Ker pa smo se z reorganizacijo tudi gozdarji kar precej

premešali, smo oblikovali skupino, ki bo skrbela za stike po posameznih dolinah.

To pa so:

Slovenj Gradec in Mislinjska dolina:

Gusti Kunc, dipl.ing.

Ravne in Mežiška dolina:

Gorazd Mlinšek dipl.ing.

območje Krajevne enote Dravograd:

Rado Krpač dipl. ing.

območje Krajevne enote Radlje:

Zdenka Jamnik dipl.ing.

In kaj smo še počeli:

- izvedli smo razpis za najboljši spis oz. risbo na temo Gozd in jaz (rezultati bodo objavljeni v prihodnji številki);
- dogovarjamo se za vključitev v projekt učnega parka, ki ga pripravljajo na Muti;
- v Vuzenici smo skupaj z učenci izvedli anketo o pomenu okoliških gozdov;
- vse dni v tednu je bilo živahno na Mali učni poti na Navrški vrh;
- v Dravogradu, Slovenj Gradcu, Pamečah in na Mežiškem koncu je naravoslovne dneve popestril g. Andrej Šertel, ki zna gozd približati na pravi pripovedni način.

Povsod je bila pripravljenost za sodelovanje tako s strani učiteljev kot tudi otrok velika. Želimo si lahko le, da bi zastavljeno delo nadaljevali, kajti smo dobri in slabi učitelji, smo dobri in slabi učenci. Trudimo se biti boljši.

Mika Medved, dipl. ing. gozd.

VODA IZ ZEMELJSKIH GLOBIN

Suha leta so posušila vodo na studencih tudi tam, kjer je ni doslej nikoli primanjkovalo. Ljudje so se znašli tako, da so s kovinskimi bajalicami iskali podzemeljske vodne žile. Ko so jo našli, so zabili v zemljo kovinske cevi, nanje namestili še črpalko in pritekla je voda iz globin.

Tako smo tudi pri nas doma zabili v zemljo štiri in pol metra dolgo cev in pritekla je voda za zalivanje in drugo rabo. Črpanje vode iz globin je bilo v največjo zabavo vnučku Peterčku, ki se je rad igral s to črpalko in se veselil, ko je gledal, kako teče voda iz zemlje.

Kaže, da letos vode tudi v hribih ne bo primanjkovalo, kamor so jo gasilci vozili kmetom že dve leti.

Ta iznajdba je marsikomu prihranila draga kopanja in obzidavanje vodnjakov.

Jože Krajnc

ZLATA PLAKETA PREŽIHOVEGA VORANCA ROKU GORENŠKU

Hotuljci smo se želeli Roku Gorenšku ob njegovi 70-letnici zahvaliti za njegovo vsestransko dolgoletno aktivno delo v kraju. Predlagali smo Skupščini občine Ravne na Koroškem da mu podeli najvišjo Prežihovo priznanje, t.j. zlato Prežihovo plaketo in tudi uspeli.

Zlata Prežihova plaketa je bila Roku podeljena na slavnostni seji Skupščine občine Ravne ob praznovanju občinskega praznika 15. maja 1994.

Rok Gorenšek izhaja iz Lužnikove družine in je v sorodstvu s Prežihom, ki mu je bil vzornik v vseh njegovih letih. Izredno se je poglobljal v njegova dela, ter jih prenesel na mladi rod. Tudi sam je postal Hotuljski pisec, kronolog domačih logov v raznih glasilih. Zvest pisec je v Fužinarju, Viharniku, Večerju, Kmečkem glasu in še kje.

Vsej Koroški je poznan, in je živ spomin Prežihovih dejanj, zato smo Hotuljci ponosni nanj in mu čestitamo k tako visokemu Prežihovemu priznanju kakor tudi k življenjskemu jubileju.

Hotuljci

Angela in Karl RUPREHT - Stablovškova teta in stric - 80 let

Vsaka obletnica nas spominja na čase in dogodke, ki smo jih doživeli, na ljudi, ki smo jih poznali in na kraje, katere smo prehodili. V spominu se nam vrstijo kot slike na ekranu dogodki iz časov našega otroštva, iz šolskih let, iz poznejših časov, ko se je bilo treba spoprijeti z življenjem v boju za obstoj in vsakdanji kruh. Ob takih spominih pa je praznovanje pomembnih obletnic v življenju še posebno lepo, če ga praznuje kdo izmed naših dragih sorodnikov ali prijateljev.

V tem kratkem članku bi se spomnil pomembne in lepe življenjske obletnice, ki jo praznujeta v letošnjem

letu moja sestra Angela in njen mož Karl - Stablovška bica in dedi, to je 80 letnica življenja in je prav, da se malo spomnimo njune življenjske poti, ki sta jo prehodila vsak zase in skupaj. Ni bila vedno ravna in gladka in kot pravijo "z rožicami poslana!" Bilo je tudi trnje vmes. Vendar pa je bila ta pot vedno polna medsebojnega razumevanja in ljubezni, da sta lahko skupno premagovala in premagala vse življenjske težave in neprilike in da lahko letos praznujeta v krogu svojih otrok in vnukov ta lepi jubilej.

Tam kjer se suhodolška dolina razdeli na plešivsko in razborško stran, ležita v bregu med borovimi in smrekovimi gozdovi, nasproti ena drugi, Kristavška in Stablovška domačija, obe nekoč last bivših Plešivskih graščakov. Tu na Kristavški domačiji se je rodila moja sestra Angela v mesecu maju tistega usodnega leta 1914, ko se je tudi pričela prva svetovna vojna. Bila je tretja v naši družini, jaz pa sem bil najmlajši in ko sem jo pričel spoznavati, je bila že odrasla dekle, ki je morala že trdo delati in pomagati obdelovati skopo hribovsko zemljo za pičli vsakdanji kruh, obenem pa si še z dninami pri sosedih, ali pa z občasnim delom pri

Naši jubilaranti

Meseca junija praznujeta

20 LET DELA

Ivan RAPUC,

Transport in servisi

Karel Čoderl,

Zavod za gozdove Slovenije

pogozdovanju v graščinskih gozdovih ali na suhodolški žagi zaslužiti za obleko in kruh.

Vedno je zelo rada čitala knjige, ki si jih je izposojevala v razborški knjižnici in je imela naročene vse ženske revije, ki so takrat izhajale. To so bile, kot se nekaterih še spominjam in katere sem tudi sam rad naskrivaj čital: "Kmečka žena", "Vigra", "Mladika" in pa seveda Mohorjeve knjige. Zato sta imeli z mano vedno kljub slabim časom prihranjen denar za naročnino. Ob pričetku druge svetovne vojne, ko so prišli Nemci, je tudi njo, kakor nas vse prizadela ukinitve vseh slovenskih časopisov in revij ter zaplenba razborške knjižnice. Skupno sva poskrila in pospravila vse, kar je bilo pisanega v domačem slovenskem jeziku in tako ohranila marsikatero lepo staro knjigo, katero še danes po mnogih letih radi vzamemo v roke.

Kaj je prava bratovska ali sestrška ljubezen, občuti človek najbolj v tujini, ko te ločijo tisoči kilometrov od doma. To sem občutil sam najbolje med vojno, ko so mi bila pisma od doma, ki mi jih je pisala sestra, edina vez in svetli trenutki, ki so mi pomagali vzdržati v tistih težkih in mračnih časih.

Zadnje leto vojne je sestra Angela ostala sama z mano doma, skrbela je za grunt in živino v pričakovanju konca vojne in v upanju, da se bomo trije bratje srečno vrnili domov.

Ta želja in upanje se ji je "hvala Bogu" tudi izpolnilo, ko smo se ob koncu leta 1945 spet zbrali, cela družina, živi in zdravi pod domačim krovom.

Karl Rupreht se je rodil istega leta na Legnu pri Slovenj Gradcu. Par let pred vojno je prišel za delom v Plešivec. Ker je bil priden in več gozdni delavec, je takoj dobil delo pri Plešivškem gozdarskem upravitelju. Preselil se je v Plešivec, najprej k svojemu bratu Francu, ki je že živel tam s svojo družino, potem pa je vzel v najem Stablovško domačijo, ki je bila ravno prazna, ter začel poleg svojega dela v gozdu skrbeti zanjo in jo obdelovati. Tako sta se potem spoznala z mojo sestro Angelo in se, ko so se časi malo izboljšali leta 146 poročila.

Pričela sta gospodariti in gospodinjiti v Stablovcu in si ustvarjati družino. Življenje jima je potekalo mirno in zadovoljno med nenehnim delom in skrbjo za zemljo in družino, obenem pa je bilo treba hoditi še na delo v gozd, ker strme in težavne Stablovške njive pač same ne bi bile mogle preživljati odraslo družino. Življenje sta obvladovala z veliko mero medsebojnega zaupanja in ljubezni in tako jima je usoda dala dočakati tudi dan, da lahko tako lep življenjski praznik obhajata v krogu svojih otrok in vnukov, za katere sta žvela in se razdajala. Danes jima vračajo njuno ljubezen s skrbjo zanj in jima želijo, da bi bila še dolgo zdrava in v dobrem počutju med njimi.

Tem željam in voščilom se pridružujemo tudi mi. Draga Angela in Karl! Hvala vama, kar sta storila dobrega za nas in naše otroke in za vse lepe čase in dni, ki smo jih preživeli skupaj, in se vama priporočamo še do vajine 90-letnice.

Za vse sorodnike in prijatelje:
brat Rudi Rebernik z družino.

Delo gasilcev je aktivno

V Občinski gasilski zvezi Slovenj Gradec deluje 13 prosotovljnih gasilskih društev in 5 industrijskih. Društva so razdeljena v štiri sektorje: sektor gornje, srednje in spodnje Mislinjske doline ter sektor industrije. Vsa Gasilska društva imajo svoje domove in najnujnejšo tehnično opremo za poseg v manj zahtevnih požarih in drugih intervencijah.

V gasilske organizacije je v občini Slovenj Gradec vključenih 4.765 občanov in občank od tega pa je kar 2.036 aktivnih članic in članov. Tako je aktivnih članov 1.409 ter 627 članic. V industrijskih društvih je 189 članov in 76 članic, mlajših od 18 let pa je kar 611.

Vsako leto pa Občinska gasilska zveza organizira občinska tekmovanja za mladino, člane in članice ter starejše člane. Na zadnjem mladinskem tekmovanju, ki je bilo 7. maja letos, je tekmovalo 35 desetin, pri pionirkah so

Marko Golob, predsednik Občinske gasilske zveze Slovenj Gradec: "Za nemoteno delo in opremo za gasilce nam država ne daje veliko denarja..."

zasedla prva tri mesta pionirke iz Golavabuke, Šmartna in Dovž, pri pionirjih so zasedli prva tri mesta pionirji iz Doliča, Mislinje in Šmartna. Mladinci so bili najboljši iz Doliča, Turiške vasi in iz Šmartna med tem ko so mladinke bile najboljše iz Dovž, Doliča in Slovenj Gradca. V

Edo Turičnik, poveljnik Občinske gasilske zveze Slovenj Gradec: "Tudi v prihodnje bo treba pomagati gasilcem..."

Mislinji pa je bilo ob koncu meseca maja tekmovanje članov, članic in starejših članov. Tekmovalo je 27 desetin. Pri članih A so bili najboljši gasilci iz Legna A1, Slovenj Gradec in Legen A2, pri članih B so bili najboljši gasilci iz Pameč NTU NAUE in TUS UTEKS. Pri starejših članih so zmagali gasilci iz Pameč, Turiške vasi in Šmartna. Pri članicah so članice Legen A dosegle prvo mesto, članice B pa so zmagale iz Nove Opreme, Galavabuke in NTU NAUE.

Na področju Občinske gasilske zveze pa imajo za letos vsa gasilska društva bogate programe svojega dela. Tako bodo vso skrb posvetili izobraževanju gasilskega kadra na vseh področjih posebno pa še za posamezne specialnosti v okviru Koroške regije, kjer so bili izvedeni sodniški izpiti, v jesenskem delu pa bo izveden tečaj za strojnike. Vse večje sodelovanje pa bodo navezali z Občinskimi gasilskimi zvezami Velenja, Slovenskih Konjic in drugimi.

V mesecu požarne varnosti bo organizirana okrogla miza na to temo problematika v gasilstvu, oprema in izobraževanje. Ker pa se po vseh Gasilskih društvih srečujejo s pomanjkanjem finančnih sredstev, bodo po svojih močeh gasilci skušali pridobiti več denarja za gasilsko delo.

F. Jurač

BLAGOSLOVILI GASILSKE AVTOMOBILE

Letošnja Florjanova nedelja je bila za gasilce iz Doliča pri Mislinji nad vse vesela in praznična. V svoji farni cerkvi, kjer je njihov farni patron sv. Florjan, zaščitnik ognja in gasilcev, so se zbrali na dopoldanski maši, medse so povabili še gasilce iz Mislinje, Dovž, Sel, Legna, Podgorja, Starega trga, Bevč pri Velenju, Pesjega in Rudnika lignita Velenje. Ob slovesnosti je domači župnik Franc Gornjak (na sliki) blagoslovil gasilske avtomobile in prapore. Po končanem cerkvenem obredu pa so gasilci Rudnika lignita Velenje prikazali gašenje požara s peno. Srečanje gasilcev na Florjanovo nedeljo v Doliču je bilo izredno lepo in bo odslej postalo tradicionalno.

F. Jurač

Vaja in kritika naredi mojstra

Marijo Onuk iz Podlipja nad Muto poznajo daleč naokoli kot dobro šiviljo kljub temu, da je že od mladih let invalidka. Njena invalidnost se je v desetletjih življenja še stopnjevala do težje invalidnosti, saj že dolgo ne more več brez bergel in sedaj mora kar precej uporabljati voziček.

Povprašal sem jo, kako da se je odločila za šiviljstvo, ki je po svoje kar zahteven poklic: "Že naključje je hotelo, da sem v otroštvu rada opazovala mater pri šivanju ter tudi sama skušala za svoje punčke zašiti kakšno oblečko. Kljub temu, da je bilo v takratnih časih trdo za denar, sem kar naprej sitnarila, da so mi kupili kakšno vzorčasto blago, pa tudi lepo oblečena sem bila rada. Sčasoma sem začela misliti na šivalni stroj ter hranila vsak dinarček zanj, pa tudi starše sem prosila tako dolgo, da so priknili svoj delež ter mi kupili težko pričakovani in zaželen stroj. In jasno, da sem si prvo obleko naredila zase, ko sem bila še dekle."

In kako se vam je posrečila ta prva obleka?

"Oh, joj, ne bi vam rada pravila, čeprav me je že prva ocena streznila in pripravila k bolj natančnemu in skrbnemu delu. Ker je bilo blago prikupno vzorčasto, sem sklenila iz njega narediti privlačen kroj, kar pa se mi ni najbolje posrečilo. V tej novi obleki sem se ponosno sukala pred ogledalom, nisem pa opazila nobenih napak. Ko pa sem se v nedeljo v družbi deklet vračala od maše, so se fantje, ki so šli zadaj, začeli hihitati: "Lej, lej, kakšno obleko ima Micka, ki je na levi strani za ped daljša kot

na desni." Mislila sem, da se pač kar tako norčujejo iz mene. Ko pa sem doma vse skrbno premerila in preverila, sem spoznala, da so bile njihove opazke upravičene. Sklenila sem, da se s pomočjo mentorice kar najbolj izpopolnim pri izdelovanju ženskih ter dekliskih oblačil in to mi je tudi ratalo. Kmalu nisem bila več kos vsem naročnikom.

V tej bajtici in na strmi krpi zemlje si zaradi invalidnosti nisem mogla kaj dosti pomagati. Ob vzgoji otrok me je le šivanje delno reševalo iz finančnih težav in prav tako mi je po močevi smrti delno dopolnjevalo skromno družinsko pokojnino. Še sedaj pri petinsedemdesetih bi rada kaj sešila, a me bolečine v križu tako mučijo, da ne zmorem več, pa čeprav bi še rada šivala." Sicer pa je Marija svoje delo opravljala le za simbolično nagrado in stranke so bile zadovoljne z njenimi uslugami.

Življenjska pot Marije je bila kar precej trnjeva, a kljub temu je vedno optimistično razpoložena in rada gre tudi med ljudi, če jo imajo domači čas pospremiti. Za spremstvo se ji večkrat ponudi trgovska poslovodkinja gospa Sonja Svetko, za kar ji je zelo hvaležna, kakor tudi vsi, ki imajo čut do invalidov. Vsi, ki Marijo poznamo, ji želimo še veliko lepih doživetij na romanjih ter izletih, predvsem pa zdravih let življenja.

Ludvik Mori

Marija v spremstvu Sonje in mladih na romanju

Trda, a vseeno lepa mladost

Mesec maj, ko vse cveti in spomine na mladostna leta budi, na mlada leta pred drugo svetovno vojno. Odlično šolsko spričevalo sem vrغل proč, ker mi ni moglo koristiti. Za nadaljnje šolanje ni bilo denarja. Učitelj in župnik sta dejala, da bi bilo škoda, če ne bi šel v gimnazijo v Maribor, doma pa še za sol ni bilo denarja.

Že kot učenec sem si služil denar za šolske potreščine sam s ministriranjem v cerkvi. Po pouku smo si fantje služili kruh z dninami pri kmetih. Potrebovali so nas ob sezonskih konicah za mlačvo, košnjo, kopanje krompirja in tako dalje. Ob kopanju krompirja se je delovnik podaljšal pozno v noč z razkladanjem vozov, ob košnji pa se je začel že ob temi in trajal do poldneva. V žep pa je padel kovač (10 dinarjev). Joj, kako sem ga bil vesel.

Rešitev zame se je pokazala leta pred vojno, ko so lesni trgovci v svojih številnih žagah ob reki Mislinji obratovali dan in noč. Dobil sem ponudbo za delo v tedanji žagi Hribernikovega Anzana, ki sta jo imela v najemu Splihal in Čebular. Bil sem ves srečen in tako priden, da sem v dogovorjeni učni dobi v dveh mesecih že prisluzil staro kolo, dolgoletni san mnogih mladih fantov. Dva dni sem se vozil z njim na jezo mojega očeta, ki me ni mogel uporabiti za nobeno delo in si dal duška veselju.

Tudi pozimi sem moral vstajati ob polnoči in začeti z delom, ki je trajalo do opoldne.

Spomladi sem se preselil v tedaj zelo dobro žago Stanka Iršiča. Z mojstrom Lukom sva za takratne čase zelo dobro zaslužila. Na mesec sem dobil 600 do 700 dinarjev, za kar si lahko dobil že eno slabo kravo pri kmetih. Doma sem poplačal veliko dolgov in je še ostalo za nakup živeža in za fantovske potrebe ob nedeljah, ko smo se zbirali pri kmetih, pili mošt in zaplesali z dekleti. Lepi so spomini na mojstra žagmojstra Luko in na delodajalca Stanka Iršiča, s katerima sem se odlično razumel.

Ob košnji je žaga počivala. Luka mi je izbral v trgovini koso in mi jo sklepal, da sva lahko hodila ob prvem svitu kosit gospodarju. Zbralo se nas je do 10 koscev in moral sem se merit z njimi. Tako sem se utrudil pri tem težkem delu. Ves ta napor pa je bil poplačan z družabništvom, veselim ukanjem in petjem. To mi je bilo v mladih letih v ponos.

Vsega tega je bilo konec spomladi leta 1939, ko smo vzeli slovo od teh dobrih ljudi in žag in odšli k vojakom. To vojaštvo pa se je vleklo vse do jeseni leta 1945. Luka in Stanko Iršič pa sta končala med vojno pod streli kot talca v Mariboru.

Tako se vsako pomlad budijo spomini na mlada leta, na žage in ljudi, ki sem jih poznal, pa tudi na ljudi, ki so si z velikim naporom služili kruh, pa so bili bolj veseli in družabni, kot današnji, ko jih skrbi le to, kako bi dosegli in imeli več in živeli bolje od soseda.

Jože Krajnc

Jajčna veselica pri Ronetu v Gornjem Razborju

Če kje potem so tudi na Koroškem še živo ohranili kmečki običaj nabiranje jajc in drugih dobrot na predvečer sv. Florjana. Fantje v Gornjem Razborju vsako leto pred Florjanovim hodijo od kmetije do kmetije in želijo dobro letino. Za dar pa pobirajo jajca, ki jih na kmetijah dobro skrijejo, vendar jih fantje morajo poiskati. Poleg jajc pa jim na kmetih dajejo tudi denar in meso.

Tudi na letošnji predvečer Florjana so fantje na Gornjem Razborju hodili od hiše do hiše in tako nabrali kar okoli 400 jajc. Jajca, nekaj jih prodajo, druga pa skrbno shranijo vse do dneva, ko priredijo jajčarijo - jajčno veselico. Letos so jajčno veselico ali jajčarijo pripravili pri kmetu Ronetu na Gornjem Razborju, kamor so povabili staro in mlado, jim postregli z jajci in mesom, ob tem pa seveda ni manjkalo pijače. Posebna jed na jajčariji pa so kruhove šnite, saj so jih na kmetih toč okoli nekoč ob košnji in žetvi veliko jedli. Seveda pa na jajčariji ni manjkalo tudi domačega godca, s katerim so se zabavali kar celo noč do naslednjega jutra.

F. Jurač

Da so šnite okusne, je treba kruh tanko narezati

Na jajčariji pa fantje s šopki za klobukom točno ob polnoči zapojejo Florjanovo pesem in se vsem navzočim zahvalijo za nabrane darove

Prvomajski pohod na Uršljo goro

1. maj. Zbudi me bobnenje strelcov, ki drug za drugim naznanjajo praznik, PRAZNIK DELA. Iz premišljevanja me zdramijo godbeniki, ki vsako leto poskrbe za tisto pravo 1. majsko doživetje. Urno skočim iz postelje in za menoj prikobacajo kmalu tudi otroci, polni pričakovanja, kdaj gremo. S takšnim veseljem sta tokrat vstala, saj navadno drugače zjutraj tako težko odpreta oči, ko je treba v vrtec. Morda je šlo vse tako lahko prav zato, ker smo s seboj vzeli tudi brata in njegove deklince.

Peljemo se skozi mesto. Navadno je ob nedeljah ob tem času še tišina, tokrat pa so bili ljudje budni in že v zgodnjih urah si videl planince z nahrbtniki. Lepo sončno jutro je vabilo v naročje gora. Med potjo se večkrat ozrem na Uršljo, ki je bila še rahlo pobeljena s snegom. Vsa je žarela v soncu. Peljemo se proti Naravskim ledinam. Tam smo izstopili in z velikanskim užitkom zadihali svež gorski zrak. Vzpnejo se po lepi, pravi sprehajalni poti.

Otroci veselo skakljajo pred starši. Prav vse so opazili, tudi majhen studenček z vodo, ki kristalno čista polni majhno koritce. Komaj jim dopovem, da je voda premrzla in da je ne smejo piti, primem jih za roke in pot nas pelje proti počivališču. Tam se odčejamo s pijačo iz nahrbtnika in otroci veselo poskakajo na sneg, ki so ga na določenih mestih pustili plazovi. Previdno nadaljujemo pot po snegu in na kopnih lisah občudujemo zvončke, ki se šele komaj razcvetajo, pa teloh, ki naznanja, da se tudi tu na gori bliža pomlad.

Bližamo se vrhu. Otroke zaščitim pred vetrom, hkrati pa opazujem njihove radostne oči, ki govore: "Tu smo!" Nekateri celo prvič. Plasti snega so vedno tanjše. Na kopnem zagledamo vresje in te čudovite preproge občudujemo vse dotlej, ko zagledamo zvonik cerkve, ki kipi v nebo. Topla koča in topel čaj me ogrejeta. Še posebej toplo mi je pri srcu, ko prav tu srečam svoje prijatelje, s katerimi me

vežejo tako lepi spomini na planinarjenje v zadnjih petih letih. Po prijetnem klepetu z njimi se oglasi zvon, ki naznani začetek bogoslužja v letošnji sezoni, v tej najvišje ležeči cerkvi v Sloveniji. Razgretih lic in iskrih oči se hipoma zberemo v božjem hramu. "SPET KLIČE NAS VENČANI MAJ!" zadoni pesem, ki mi je prisrce že iz otroških let. In tako se prepustim ob tej pesmi, lepoti maja, narave, gora, ki te zasvoji, da iz te opojnosti ne moreš več. Ne moreš več živeti brez njih. Vidiš jih, slišiš, v sanjah jih uživaš, v samoti kramljaš z njimi, srce jih v mislih boža in občuduje...

In srečna, polna energije, pripravljena se spoprijeti s težavami v dolini, se vračam domov bogatejša, polnejša za lepo doživetje tega čudovitega majskega dne...

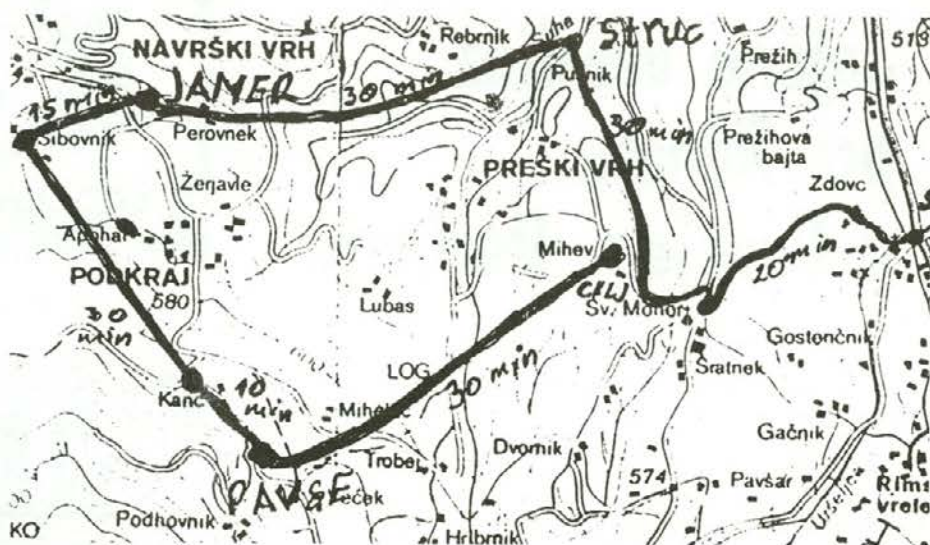
Mira Mirkac

TRADICIONALNI MAJNIŠKI POHOD ČLANOV TURISTIČNEGA DRUŠTVA KOTLJE

Tradicionalni prvomajski pohod članov turističnega društva Kotlje je bil letos v nedeljo, dne 8. maja 1994. Vreme je bilo lepo, toplo. Pohodniki, ki jih je bilo več kot 30, so se dobre volje zbrali jutraj ob 8.30 pri Hrvatu v Kotljah in krenili na pot. Pot jih je vodila najprej mimo Zdovca, Šmohorja, Miheva in Pušnika (vikendi) do ceste Ravne - Lubas, nato po cesti do hiše Marije in Alojza Štruca. Tam je bila prva postaja na poti in prva pogostitev s pecivom, potico in pijačo (mošt, žganje, vino). Gospa Štruceva se je priključila pohodnikom, medtem ko je moral mož oditi v Kotlje igrat na harmoniko.

Pot je peljala skozi gozdove (Žerjavli, Perovski), do Jamarjevega vikenda ob potočku, ki priteka izpod Homa.

Pohodniki so bili pri Jamarju gostoljubno sprejeti in bogato pogoščeni. Gospod Peter

Trasa pohoda 8. maja 1994

Uspela razstava nemških ovčarjev

Kinološko društvo Šmartno pri Slovenj Gradcu, ki ima za seboj že veliko uspešnih kinoloških prireditev, je izvedlo prvo državno razstavo psov nemških ovčarjev, na kateri je sodelovalo 78 psov iz Avstrije, Hrvaške, Slovaške in Slovenije. Razstavo psov nemških ovčarjev je ocenjeval mednarodni sodnik Richard Dexel, ki je ugotovil, da so se razstavljalci dobro pripravili na prireditev, razstavljeni psi nemški ovčarji pa se lahko kosajo z psi, ki izvirajo iz matične države Nemčije.

Na razstavi so zbrali prvaka pasme, ki ga je dobila psička Wespe von Lederanien, lastnika Janeza Žekša iz Malih Bakovcev pri Murski Soboto, najboljša psarna pa je Cicerova iz Maribora.

F.J.

Nemški ovčarji so sodniku kar takole pozirali

Jamar je s svojo harmoniko spremljal ves pohod, za katerega je poprej izbral in sam prehodil traso. Neumorno je razveseljeval ves dan s svojo harmoniko udeležence pohoda in ljudi pri posameznih hišah, ki so jih obiskali. Brez harmonike pohoda sploh ni mogoče zamisliti. Gospa Jožica Jamar in hčerka Valerija z možem Miletom so jih odlično postregli. Miza se je šibala od domačih dobrot vseh vrst, niti medu ni manjkalo. Tu so si pohodniki pošteno privezali dušo, nato pa dobre volje nadaljevali pot do kmeta Šibovnika, kjer so skupaj z gospodarjem zapeli, bili postreženi s pijačo, si ogledali kmetijo, ki ima tudi svojo majhno električno centralo. Skupaj z gospodarjem Šibovnikom so nadaljevali precej strmo pot do kmetije Kanc pod Homom. Po izdatnem okrepčilu s pijačo (moštom, vinom, žganjem) so potem, ko so si odpočili, nadaljevali pot mimo Pavšča naprej do Miheva, kjer jih je čakal okusen golaž, ki so ga skuhal na stroške turističnega društva pri Mihevu. Ni treba posebno poudariti, da so bili pohodniki pri Mihevu zelo lepo sprejeti in domači so jih pogostili s pijačo in drugimi dobrotami.

V zgodnjih večernih urah so se pohodniki živi, zdravi in dobre volje vrnili na svoje domove! Takšnih pohodov si lahko samo še želimo.

Vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi, najlepša hvala!

Rok Gorenšek

Skrita bolečina

Srečali sva se v zdravilišču v Dobrni. Bila je vedno molčeča in očitno zaskrbljena. Da prebijem dolg čas, sem jo vedno kaj spraševala. Povedala mi je, da imajo doma kmetijo in dosti dela. Povabila me je naj jo kdaj obiščem. Ker sem se z novim letom upokojila, sem si vzela čas za dva dni. V veselje mi bo, če ji bom lahko kaj pomagala, meni pa bo rekreacija. Po telefonu sem ji sporočila, kdaj pridem in naj me pride nekdo čakati na avtobusno postajo. Res me je prišel čakati njen mož, saj sva se že spoznala, ko je hodil na obisk k ženi Angeli. Bil je velik suhe postave, šaljiv in prijeten sogovornik. Peljala sva se proti kmetiji, ki je ležala na kakih 600 m nadmorske višine na obrobju Pohorja. S ponosom mi je kazal lepe debele smreke in širna polja. Izstopila sva na lepo urejenem dvorišču. Vse v najlepšem redu! Na vseh oknih in balkonih polno bahavih rož. Tudi v notranjih prostorih pravo razkošje. Med tem, ko je gospodinja Angela pripravljala malico, mi je njen mož razkazoval nov hlev, poln lepe živine, polne svinjake prašičev, šrambe doma pridelanega žita, polno skladovnico lepo zloženih drv z moderno žago za razrez hlo-dovine. Skratka povsod samo blaginja.

Po malici sem Angelo zaprosila, naj mi posodi trenerko in pove, kaj bom delala, da jih ne bom samo motila. Ker sva bili enake postave, mi je bila njena obleka kar prav.

Potem je šla z menoj v sadovnjak, kjer je bilo nekaj vej še potleh, ko so čistili in obrezovali sadno drevje ter nekaj krtin je bilo treba razgrabit. Ko je šla Angela kuhat kosilo, sem se razgledovala po okolici. Zdelo se mi je vse idilično. Skozi pretr-gane oblake je sonce kdaj pa kdaj poslalo pramene žarkov na cvetoče češnje in slive, katerim so se pričeli odpirati cvetovi. Na njivi je valovilo temno zeleno ozimno žito. Iz gozda se je nenehno oglašalo ptičje petje. Še kukavica mi je bila poslala očarljiv pozdrav. Oh, ta pomlad je kakor življenje, očarljiva in hitro mine. Okoli dveh so me poklicali h kosilu, ko so prišli otroci iz šole in en sin iz gozda. Po kosilu so se spet razvrstili na delo. Starejša hčerka, ki je prišla iz službe, je pomila in pospravila.

Angela je šla spet z menoj čistiti travnike, otroci pa so se podili s psom po travniku in uživali v vsej svoji neugnani mladosti. "Veš, Angela, da ti kar zavidam, to življenje v tako lepem in mirnem okolju in vse imate tako lepo urejeno. Lahko si srečna in ponosna na vse to", sem izjavila. "Oh, ni vse zlato, kar se sveti!" je odgovorila kratko. Koliko moramo delati, da imamo vse to. Najbolj se bojim nedelje. Vse mora biti pospravljeno. Zgodaj kosilo, spet pospravljanje, drugi pa gredo. Že najdejo vzrok zato in ostanem sama. Pride še kak obisk, delo pri živini zvečer, vsega sem se že naveličala." Zdelo se mi je utrujena. Ob misli na vse njeno delo in skrbi se mi je zasmilila.

Počasi se je spuščalo sonce za okoliške hribe in metalo sence čez polje. V valovih Drave pa so se kopali zadnji sončni žarki. Počasi se je umirjalo brnenje traktorjev. Odšli sva domov. Hiteli so z vsakodnevnim večernim opravilom pri živini in v svinjaku. Angela je kuhala večerjo, jaz pa sem prebirala fižol, da bo pripravljen za setev okoli prvega maja. Prisedel je še gospodar Jure in zapletla sva se v pogovor. V kuhinjo je prišel še kakih 7 let star zavaljen vnuk in nekaj sitnarij po kuhinji. Kar naenkrat je pričel zmerjati babico Angelo z najgršimi psovskami. Presenečena sem pogledala vse navzoče in kar ušlo mi je: "No, no, kaj pa je to?" Vsi so molčali. Nekam nerodno jim je bilo. Le gospodar je nekaj zamomljal in karal ženo, ne otroka. Videla sem, kako je

Angelo to prizadelo. Molče si je dala opravka okoli štedilnika. Tudi jaz sem se počutila prizadeta. Najraje bi oštel tega gospodarja, ki se je naenkrat izkazal pred menoj kot šleva. Ženo je vozil v zdravilišče, ni pa imel uvidevnosti, da bi utišal tega malega mulca in ga naučil manire, kar bi lahko storil z eno samo resno besedo. Vso noč mi je bil ta prizor pred očmi kot težka mora. Vse bogastvo teh ljudi se mi je zazdelo kot puhla sreča.

Zdaj sem razumela Angeline besede: "Ni vse zlato, kar se sveti!"

Drugi dan, ko sva s starejšo hčerko pripravljali krompir za setev, si nisem mogla kaj, da ji ne bi omenila, zakaj pustijo otroku, da tako žali njihovo mamo. "Res je grdo, pa je težko komandirati tuje otroke. Če bi mu jaz kaj rekla, bi se pa kregali. V jeseni se tako namerava poročiti in se odseliti, potem bo bolje." Mislila sem si: Dolžnost vseh pri hiši je vzgajati otroke. Bali so se zamere neumne sestre, niso pa opazili skrite bolečine svoje mame, ki jo je razjedala že bog ve koliko časa.

Zgodaj popoldan sem si zaželela doma in hčerka Janja me je odpeljala na postajo. Ko sem se bližala domačemu kraju in od daleč zagledala domačo hišo, mi je postalo toplo pri srcu. Čeprav sem imela skromen dom, sem se v njem počutila srečno v krogu svojih otrok in vnukov od katerih nisem slišala žaljivih besed. Še dolgo sem mislila na Angelo, ki je vsa bogatija ni osrečila.

Katja

LJUBEZEN

*Ljubezen je nekaj lepega,
ki sreča tudi slepega.*

*Ljubezen je siromaku denar,
ljubezen je vsakomur dar.*

*Ko si zaljubljen, pozabiš na vse,
tudi na šolo in naloge.*

*Kdor pravo ljubezen doživi,
nikoli sam več ni.*

*Ljubezen pa tudi boli,
ko fant dekle zapusti.*

*Še huje obratno boli,
ker tudi fant brez srca ni.*

*A tudi to se zaceli,
saj tudi srce večno ne krvavi.*

*Kaj več o tem čustvu povedati ni,
kar hitro jo poiščite in preizkusite vi.*

Nataša Meh

VIHARNIK OD ŠTEVILKE 6 DALJE 150,00 SIT

Obveščamo vse naročnike, da smo morali povečati naročnino za VIHARNIK, ker dosedanja ni več pokrivala materialnih stroškov. Kljub temu moramo pridobiti še tretjino sredstev iz drugih virov, da lahko pokrijemo vse stroške, ki nastanejo z izhajanjem VIHARNIKA.

Upamo, da boste kljub temu ostali še naprej naš naročnik.

Uredništvo.

IZ NAŠEGA KRAJA

Iz mojih otroških let mi je poleg moje rojstne domačije ostal najbolj v spominu kraj Suhi dol, ki je takrat bil, in je še danes, nekako središče med spodnjim Razborom, Plešivcem, Svetim duhom in Podgorjem. Tu je bila že od nekdaj gostilna in nekako počivališče za popotnike ali domačine, ki so se vračali iz Slovenj Gradca domov v Razbor ali Plešivec. Tu so se odpočili, okrepčali in si nabrali moči za dolgo in naporno pot ki je trajala še dobro uro, pozimi po snegu in zametih pa še dosti dlje. Zgodilo pa se je že tudi, da je bilo treba v Suhem dolu tudi prenočiti, posebno prebivalcem iz pod Uršlje gore in Plešivca. Po vsakem novo zapadlem snegu so navadno snežni plazovi zaprli pot po Kaštelškem grabnu, včasih tudi za več dni. Nasploh je bila pot po Kaštelu pozimi nevarna, ker je zmeraj grozila nevarnost plazov in nemalokrat se je zgodilo, da je kdo za las ušel zasutju.

Za Razborčane in Plešivčane je v tistih časih pot v Slovenj Gradec trajala celi dan, za prebivalce višjih predelov zgornjega Razbora ali izpod Uršlje gore pa tudi pozno v noč ali pa celo dva dni. Brez velike potrebe ali nujnih opravkov se takrat ni nihče podajal v mesto, ker pač ni bilo časa in denarja zato. Kupovali so le najpotrebnejše stvari kot sol, malo sladkorja in kave, navadno samo nadomestek, za druge stvari se takrat ni zapravljalo denarja, če ni bila res huda sila. Avtomobilov ali motorjev še ni

bilo, še kolo je redko kdo premogel. Vse stvari, ki so jih v mestu nakupili, je bilo treba v nahrbtniku ali v cekarju prinesiti domov, dobre tri ure daleč in ponavadi si še drugi dan občutil posledice takega potovanja v mesto.

Žaga v Suhem dolu je bila kraj, ki me je v mojih otroških letih vedno privlačeval. Tam je delal moj oče kot žagar in jaz, kot najmlajši, sem mu prinašal opoldne kosilo, ker naša domačija ni bila daleč od žage. Dokler je oče jedel, sem se lahko razgledoval po žagi. Neznansko me je privlačevalo veliko vodno kolo, ki je poganjalo štiri stroje, ki so takrat obratovali na suhodolški žagi. To so bili, kot so jih takrat delavci imenovali: polnojarmenik ali "folgater", venicijanka ali "krajegater", cirkularka ali "sekular" in pa čelilni stroj imenovan "parezija".

Lahko bi bil, če bi mi bil oče pustil, ure in ure opazoval, kako so se ostri zobje žaganih listov zajedali v mehki beli les in v svoji domišljiji sem se že videl, kako bom sam, ko bom odrasel, tudi žagar. Ko pa sem zvečer videl očeta prihajati utrujenega in zbitega domov z dela, in sta se potem z mamo pogovarjala o težkih časih, sem začel spoznavati to delo tudi z druge, senčne strani.

Malo nad Suhim dolom v klancu ob potoku je bila kovačnica in lesena kovačeva hišica. V tistih letih je bil tam kovač Pavel Grajnar. Bil je to velik in močan možakar s košatimi črnimi brki, usnjenim predpasnikom in sajasto kapo na glavi. Bil je priden in dober kovač, ki je znal kovati konje delati razno orodje in tudi živino zdraviti. V kovačnici mu je pomagal njegov najstarejši sin Anza, ki je bil tudi izučen kovač. Bil je dober človek in veseljak in pravili so, da je tudi pri njem veljal star pregovor, da če kovač zasluži "kovača", je pa žejen za dva. Malo pred vojno se je stari kovač Grajnar s svojo družino odselil iz Suhega dola nekam na Sele. Vojna tudi njim ni prizanesla, tako da so jo od sedmih otrok preživeli samo trije.

Za kovačem Grajnarjem je v Suhem dolu koval mladi Adolf Stvarnik iz Šoštanja dobrih 20 let. Ker pa mu je zaradi ukinitve žage,

razvoja industrije in mehanizacije dela zmanjkalo, se je vrnil s svojo družino v svoj kraj, hišo, kovačijo in zemljo pa prodal našemu delavcu Francu Juvanu iz Plešivca.

K naselju Suhi dol smo vedno prištevali še žago z leseno hišo za žagovodjo in njegovo družino, gostilno z gospodarskim poslopjem, kovačnico in kovačevo hišo, više ob potoku pa še tri mline, in sicer Soleči, Smolški in Napoški mlin, v spodnjem delu pa leseno barako za žagne delavce ter na desnem bregu Zapeško bajto, ki se je imenovala pri "Tičeju" po starem možaku, Matiji, ki je stanoval v njej s svojo družino. Ime kraja je ostalo še do danes, čeprav je zob časa opravil svoje neusmiljeno delo tudi tu.

Vsi ti prebivalci Suhega dola, ki sem jih srečeval v svojih otroških in šolskih letih, so mi ostali v spominu kot dobri in spoštovani ljudje in se jih vedno rad spominjam.

V "baraki" je stanovala moja stara teta Francka s sinom in njegovo družino, v žagni bajti dobra Tona in Juri Zbičajnik, v gostilni pa gostoljubna Andrej in Francka Podojsteršek z družino. V Smolškem mlinu je takrat bil stari Štefan Vrhovnik, ki je znal vedno zanimivo pripovedovati o strahovih in druge grozljive zgodbe, tako da me je bilo vedno strah, če sem ponoči ali v mraku šel mimo njegove bajte.

V dolgih desetletjih se je spremenila podoba kraja. Žage že davno ni več kovaško kladivo ne poje več in mlinski kamni ne drobijo več žita. V suhem dolu je še do nedavnega bila dobro založena trgovina, ki je oskrbovala prebivalce z vsem potrebnim in redna avtobusna proga je tudi Suhi dol približala mestu. Razborčani se vozijo z avtomobili v mesto po opravkih in le redko kateri se bo še spomnil nekdanjih poti v mesto in nazaj peš, s težkimi nahrbtniki na ramah. Med starimi slikami sem našel slike suhodolške žage in gostilne iz začetka tega stoletja. Objavljam jih kot spomin na tiste čase in ljudi, ki so takrat tam živeli.

Rudi Rebernik

Gostilna in žaga v Suhem dolu v začetku tega stoletja. V Suhem dolu je bila pisarna za grofovskega gozdarskega uslužbenca, ki je tudi prevzemal in kontroliral les na žagi in vodil žago. V žagi so takrat pridelovali les, poleg drugega tudi v lesno volno za embalažo.

Lenitovanjski običaji

Najdlje so se ohranili na obrobjih Mislinjske doline, ki so bila bolj ali manj odmaknjena od modernih vplivov težje dostopna zaradi slabe prometne povezave. To je predel Graške gore z zaselki Št. Vid nad Valdekom - Završe, Smiklavž, Velunja, Razbor, Sv. Duh nad Podgorjem, Suhi dol, vzhodni del Paškega kozjaka, Doliča, Razborce, Podgorja pri Slovenj Gradcu.

Fant in dekle, ki sta se odločila za sveti zakon, sta šla tri tedne pred poroko dat oklice v župnišče. Župnik jih je oklical tri nedelje zaporedoma. Zadnji teden pred poroko, navadno v soboto večer, sta ženin in nevesta vsak na svojem domu naredila slovo od samskega stanu. To je bila fantovščina in deklščina. Povabila sta svoje vrstnike in prijatelje. Ti so jima prinesli v slovo darilo, dekleta nevesti tudi šopek in ji zapele v slovo.

Primer pesmi slovesa s Suhega dola in Sv. Duha nad Podgorjem pri Slovenj Gradcu:

Nevesta pomisli na današnji dan,
kam tvoja pot te pelje,
da v tvojem stanu ledičnem
so rož'ce odevetele.

K teb' smo rpišle deklete d'nes
z rož'cami obdane.
Pokažejo nedolžnost ti
zvestobo obdržati.

Stopila bodeš pred oltar
kot deklica poštena.
Dobila bodeš v zakon par,
boš svoj'ga moža žena.

In ko boš spred oltarja šla,
naj Jezus gre zdrav'n tebe.
Na svojo ohcet sprejmi ga,
ne pusti ga od sebe.

Še nekaj bi opomnile te,
nevesta, ne zameri:
od svojih ljubih starišev
še lepo slovo vzemi.

Poljubi mamici roko,
lepo se ji zahvali,
kol'kokrat bedelo njih oko,
mi drugi smo pa spali.

Zahvali očetu se lepo,
ki so te gor vzgojili.
V krščanskem nauku tak lepo
so tebe podučili.

A zdaj nevesta za naprej
boš drugi dom imela.
Zdrav'n svoj'ga ljub'ga ženina
živela boš vesela.

Vso srečo zdaj ti voščimo
v bodočem ti življenju,
da srečna b'la nevesta bi

pri svojem ženinu.

Primer slovesa deklet s Št. Vida nad Valdekom - Završe:

Preljuba kompanija in kol'kor je tu vas,
vesela tovar'šija povzdignimo svoj glas.
Zapojmo vsi lepo, nevesti za slovo,
ki se bo proč podala, ne bo več tu ostala.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta in dedija

RUDIJA GORENŠKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom za pomoč ter vsem, ki so darovali cvetje, sveče in za svete maše, vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in z nami sočustvovali.

Še posebno hvala govornikom Francu Zabelu in Roku Gorenšku, pevcem, pihalnemu orkestru ravninskih železarjev, Janiju Plohu pa za zaigrano melodijo Tišina ter gospodu župniku.

Žalujoci: žena Mimka, hči Marta in sin Andrej
z družinami

Preljuba ti nevesta nas zapustila boš,
zdaj skupaj s fantom gresta, ki bode zdaj tvoj mož,
da bosta v zakonu pomoč en' drugemu,
si krajšala težave, iskala sreče prave.

Dokler si ledik bila, nosila krenček si,
zdaj ga boš zapustila s solznimi očmi.
Namesto krenčka pa naj ti Jezus da
v nebesih krono večno in v svetem kraju srečno.

Nevesta se je zahvalila za lepo petje, šopek in darilo. Dekleta je prosila, da ji odpustijo, če se je kateri kdaj zamerila, jih povabila v hišo in tam so pele, se pogovarjale in se poslovile od nevestinega samskega stanu. Seveda so tekle tudi solze.

(se nadaljuje)
Anica Meh

DOPISUJTE V GLASILO

V SPOMIN

Zakaj si moral ti umreti
ko pa nam bilo je s Teboj
tako lepo živeti

3. julija 1994 mineva težko
leto žalosti odkar nas je
zapustil naš dragi mož, oče,
dedek in pradedek

RUDOLF MERZDOVNIK iz Dovž

Čas gre naprej: žalost in bolečina pa ostajata. Hvala vsem in vsakemu posebej za lep spomin, za ustavljen korak pri njegovem grobu, za molitve, cvetje in sveče.

Žalujoci vsi njegovi

BOLEČ SPOMIN

24. maja je minilo dolgo,
žalostno in boleče leto, od kar
nas je mnogo prezgodaj
zapustila ljubljena mama,
babica in sestra

Ivanka KALIŠNIK iz Mislinje

Vso tvojo ljubezen in skrb ti lahko vračamo samo s cvetjem in plameni svečk. Pogrešamo te, ljuba mamica!

Ostaja spomin, tvoja podoba nas spremlja vedno in povsod. Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite pri njegovem mnogo preranem grobu in s prižgano svečko lajšate naše bolečine.

Žalujoci: sin Drago, hčerka Zorica z družinami, sestre in bratje.

Kako je prazen dom,
dvorišče,
naše oko zaman te išče.
V naših srcih ti naprej živiš,
čeprav v tišini tihi mirno spiš.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi
našega dragega sina, brata in
vnuka

JOŽETA JESENIČNIK iz Srednjega Doliča

se vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in tako velikem številu, mu darovali cvetje, vence, sveče in za svete maše se iskreno zahvaljujemo. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v najhujših trenutkih ter nas tolažili. Iskrena hvala sodelavcem TOZD-a kuhalni aparati Gorenja Velenje, govornikom za izrečene besede slovesa, šentflorijanskim pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku Francu Gornjaku za pogrebni obred. Hvala tudi pogrebni dejavnosti Jerneja Zaveršnika iz Šentilja pri Mislinji.

Žalujoci: mama Tilka, brat Damjan, stara mama ter strici in tete z družinami.

Ko počivaš pod gomilo,
marsikomu se milo bo storilo,
ko stopal mimo tvojega bo groba,
v katerega te potegnili,
je smrt prezgodnja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage
žene, mame, babice in sestre

JOŽICA SKARLOVNIK 1943 - 1994, iz Mislinje

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Hvala tudi vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč. Hvala tudi govorniku Marjanu Križaju, za ganljivo izrečene besede slovesa in njenim najbližjim sodelavkam VVZ Mislinja. Hvala tudi moškemu pevskega zboru Šentilj, za zapete žalostinke, g. kaplanu Leopoldu Koratu za opravljen pogrebni obred. Hvala tudi pogrebni dejavnosti Jerneja Zaveršnika iz Šentilja.

Žalujoci: mož Alojz, sin Danijel z družino, vnuki, sestre Angela, Slavka, Marija ter brata Ivan in Bertl

UMRL JE "OKROGOVSKI RUDI"

Na dan zmage, 9. maja 1994, je umrl po petletnem boju s težko boleznijo našega časa, Rudi Gorenšek, "Okrogovski Rudi" po domače. Rodil se je 25. marca 1924 pri Okrogovniku na Preškem vrhu pri Kotljah v družini, kjer je bilo 9 otrok: 5 deklet in 4 fantje.

Med vojno je bil najprej mobiliziran v nemško vojsko. Bil je v težkih bojih pri Čudskem jezeru in mestih: Pskov in Ostov v Rusiji. Ko je prišel na dopust, je odšel v partizane, kjer je bil do konca vojne leta 1945. Po prihodu domov se je takoj zaposlil v železarni Ravne, kjer je bil najprej livar. V železarni je dočkal tudi upokojitev.

Leta 1950 se je poročil. Rodila sta se mu sin in hčerka.

Rajni Rudi je bil izredno delaven in pridren človek. Vse je znal strokovno narediti: ostrešje stavb, vsa tesarska dela,

vsa zemeljska dela, vsa betonska dela itd. Njegovo znanje in delo sta vtakna v mnoge hiše in gospodarska poslopja po Brdinjah, Kotljah in drugod.

Bil je čebelar, gospodar čebelarstva družine, dobitnik priznanj Antona Janše itd. Čebele je ljubil, po njih se je pri delu zgedoval.

Dober sosed, znanec in prijatelj, mož, oče, dedek in sorodnik je bil. Nadvse pošten, resnično ljuben, brez dlake na jeziku je bil. Rad pa se je tudi pošalil, čeprav je pri delu zahteval red in disciplino.

Zaradi njegove gostoljubnosti in darežljivosti so ga ljudje imeli radi in ga globoko spoštovali.

Od Rudija Gorenška smo se poslovili v četrtek, 12. maja 1994 na pokopališču pri sv. Marjeti v Kotljah.

Rok Gorenšek

V SPOMIN ANTONU OGRISU, pd. RUMU, "RUMOVEMU TONČKU" NA BRDINJAH PRI KOTLJAH

Človek res ne ve ne ure, ne dneva, kdaj ga pričaka smrt, ki pride ponavadi takrat, ko nihče ne pomisli nanjo. Tudi naš Anton Ogris, p.d. Rum z Brdinj pri Kotljah ni pomislil nanjo, ko je pred tremi meseci začutil prvo rahlo omotico v glavi. Žal je imela ta omotica zanj in za nas vse skupaj, ki smo rajnega poznali, tako usodne in tragične posledice.

Rajni Tonč, je bil naša generacija, generacija, ki je bila spočeta in rojena po strahotah prve svetovne vojne. Živela je težko življenje med obema vojnama, do dna izpila časo strahot drugega svetovnega klanja in po njem vsa leta delala, obnovljala po vojni obubožano in porušeno domovino.

Bil je prisilni mobiliziranec v nemško vojsko. Italijanska fronta. Angleško ujetništvo, taborišča v Alžiriji v Severni Afriki.

Vrnitev v domovino, poroka, otroci: dva sinova in hčerka. Srečna družina. Delo v železarni Ravne do upokojitve leta 1988. Obenem pa gospodarjenje na Rumovem poleg domačije tudi tri nove hiše njegovih otrok, ko bi lahko užival sadove svojega dela, je naš Rumov Tonč, mnogo prezgodaj omahnil v grob. Star je bil toliko, da mu je samo 13 dni manjkalo do 70 let življenja.

Šegav, preudaren, nekoliko vase zaprt človek je bil rajni Tonč. Bil pa je dober oče, mož, dedek, sorodnik, sosed in prijatelj in kar je takšnih naslovov. Vsi smo ga imeli radi: njegovi Dragi in mi vsi, ki smo ga poznali! Zato ga bomo ohranili v najlepšem, trajnem spominu! Hvala lepa za vse kar si nam dal in dobrega stori!

Rok Gorenšek

VIHARNIK izdaja Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, p.o. Uredniški odbor: Ida Robnik, Majda Klemenšek in Gorazd Mlinšek. Urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek. Tehnični urednik: Bruno Žnideršič. Naklada: 1900 izvodov. Tisk: TGP CODA PRESS, Maribor. Doprinos: GZP MARIBORSKI TISK, Maribor, 1994. (Besedilo ni lektorirano).

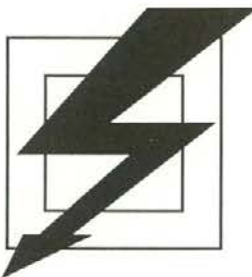
Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je VIHARNIK proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifarne številke 3, za kar se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

POGLEJ, UGANI IN POVEJ

Za veselo razpoloženje ob teh poletnih dneh vam danes po dolgem času zopet postavljamo nagradno vprašanje. Na sliki vidite kraj. Vaša naloga pa je, da ugotovite, kateri je ta kraj in kaj je v tem kraju ta čas najbolj aktualno. Tri pravilne odgovore bomo nagradili s lepimi nagradami. Rešitev pa pošljite na Uredništvo Viharnika, Vorančev trg 21, 62380 Slovenj Gradec (za nagradno uganko) do 25. junija 1994.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

ETP d.o.o.

Glavni trg 47

62380 Slovenj Gradec

Tel. 0602/41-260, fax: 0602/43-471

SCHRACK

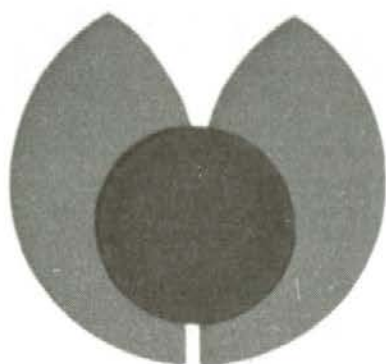
COMPONENTS

SCHRACK COMPONENTS d.o.o.

MEŠANO PODJETJE

62380 Slovenj Gradec, Glavni trg 47

Tel. (0602) 41-838, Fax (0602) 43-471

KZHKŠ

KOROŠKA ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA p.o.

SLOVENJ GRADEC, CELJSKA CESTA 7

TELEFON: 0602/42-341, 42-344, 43-193

TELEFAX: 0602/43-301

TOLAR TOLAR ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

OBRESTNE MERE V MESECU JUNIJU 1994

Vloge	Mesečno	Letno
Vloge na vpogled, tekoči in žiro računi	0,62 %	7,55 %
Vloge, vezane 1 mesec (31 dni)	1,45 %	18,51 %
Vloge, vezane 3 mesece (91 dni)	1,62 %	20,77 %
Vloge, vezane 6 mesecev (181 dni)	1,78 %	23,03 %
Vloge, vloge vezane 12 mesecev (366 dni)	1,93 %	25,29 %
Vloge, vezane 24 mesecev	2,01 %	26,41 %
Vloge, vezane 36 mesecev	2,16 %	28,67 %
Kratkoročni krediti kmetom, dov. limit TR	2,61 %	35,44 %
Nedovoljeni limit TR	3,31 %	46,73 %

Od 1. junija 1992 dalje je, ne glede na število dni v mesecu, enomesečna vezava 31 dni, torej jo je mogoče dvigniti 32. dan.

OBVESTILO

Do konca junija 1994 zbiramo prijave za izgradnjo strelvodov. Vsi kmetje, ki imajo svojo nepremično in premično premoženje zavarovano pri Zavarovalnici Maribor, lahko dobijo posojilo za izgradnjo strelvoda. Posojilo je na dobo 3 let z devizno klavzulo po 5% obrestni meri. Prošnjo za dodelitev kredita, na kateri so tudi navedene vaše zavarovalne police oddajte na vaši blagajni KZHKŠ.

Direktorica KZHKŠ
Magdalena Korent, oec.

VZORNO UREJENA KOROŠKA KMETIJA

Ena od lanskeletnih ocenjenih kmetij

Imate kmetijo, ki jo urejate po svojih najboljših željah in močeh? Si prizadevate, da je vaša hiša in njena okolica najlepše zasajena in okrašena s cvetjem in zelenjem? Vam ni vseeno, v kakšnem domu živite in na kakšni kmetiji delate.

Če na vse to odgovorite z "da", potem se pač morate prijaviti za našo akcijo "VZORNO UREJENA KOROŠKA KMETIJA."

S temi besedami smo vas lani nagovorili, da bi se v čim večjem številu odzvali akciji ocenjevanja koroških kmetij. Žal je bil odziv zelo slab, saj je bilo le v Slovenj Gradcu izvedeno občinsko ocenjevanje, v Radljah, Dravogradu in Ravnah pa so se za ocenjevanje prijavile le 2 do 3 kmetije.

Kljub slabemu odzivu v lanskem letu menimo, da je na Koroškem veliko lepih kmetij. Odločili smo se, da letos akcijo ponovimo. Morda vas bo letos k prijavi vzpodbudil dober sosed, prijatelj, sorodnik....

Vzpodbuditi želimo vsakega posameznika, da se začne zavedati, da so vsako dvorišče, hiša, hlev,... ter travniki, polja in gozdovi tisti elementi, ki oblikujejo naš podeželski prostor.

V okviru akcije se ocenjujejo trije sklopi in sicer:

1. izgled celotnega dvorišča
2. izgled hleva
3. izgled hiše

V okviru tega ocenjujemo še kako je pospravljeno dvorišče, urejeni spremljevalni objekti, usklajene fasade in kritina, ohranjena arhitektura ter koliko je cvetja in zelenja.

Potek akcije

Vse prijavljene kmetije bo obiskala komisija, ki si bo ogledala vašo kmetijo, se z vami pogovorila in vam na vašo željo tudi svetovala. Nato pa bomo za vse udeležence akcije organizirali izlet in hkrati objavili vzorno urejene kmetije Koroške.

Vse kmetice in kmete vabimo, da se za udeležbo v akciji javite kmetijski svetovalni službi:

Slovenj Gradec tel. 43 -293
Ravne na Koroškem tel. 31 -785
Dravograd tel. 83 - 441
Radlje ob Dravi tel. 71-401
Najkasneje do 25. junija 1994.

Svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti

Bernarda Ravnjak

VABILO

Vabimo na drugo srečanje članov Kluba upokojenih koroških gozdarjev, ki bo v Kotljah na Ivarčkem jezeru v petek, 17. junija 1994, ob 10. uri.

Spet bomo malo pokramljali, prisluhnili lepi pesmi, besedi in glasbi ter skupaj katero rekli.

Pridite, več nas bo, lepše bo!

Odbor kluba

ZAVAROVALNICA - MARIBOR d.d.

POSLOVNA ENOTA ZA KOROŠKO

SLOVENJ GRADEC

POHORSKA CESTA 15

- avtobusna postaja -

telefon: 0602 41-591, 41-813

telefax: 0602 41-814

PREDSTAVNIŠTVA:

RADLJE, tel. 71-138

RAVNE, tel. 21-346

DRAVOGRAD, tel. 84-079

SKLEPANJE KMETIJSKIH ZAVAROVANJ V PAKETU

AVTOMOBILSKO KASKO ZAVAROVANJE BREZ DOPLAČILA ZA KRAJO VOZILA

ZAVAROVALNICA Z NAJDAJŠO TRADICIJO
IN NAJVEČJIM ŠTEVILOM ZAVAROVANCEV
NA KOROŠKEM.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ, IN MI Z VAMI

GOZDARSKA ZADRUGA SLOVENJ GRADEC

Slovenj Gradec, Celjska c. 16

VAM NUDI PO UGODNIH CENAH:

▪ parket-lamel, standard kvaliteta, hrast	1.450,00 sit/m ²
▪ parket-lamel, standard kvaliteta, bukev	1.300,00 sit/m ²
▪ parket-klasični, hrast	2.600,00 sit/m ²

Poleg tega vam po ugodnih cenah nudimo tudi:

- vse vrste traktorskih gum BARUM
- traktorje Univerzal
- traktorje Fiat

Možna je tudi kompenzacija za les

Vse dodatne informacije lahko dobite vsak delovni dan
med 7. in 15. uro osebno ali
po tel. št. (0602) 42-141 in 42-685